

Praatplaat

In gesprek over inductie in de school

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Waarom deze praatplaat?

Het doel van deze praatplaat is om het gesprek over (én met) startende leraren aan te gaan over inductie binnen de school. En dan specifiek over de verschillende betrokkenen (en hun werkzaamheden), bijvoorbeeld een coach, schoolleider en HR-adviseur en de manier waarop zij samen werken en afstemmen tijdens de begeleiding van starters. Deze praatplaat is dus bedoeld voor iedereen die betrokken is bij (de begeleiding van) startende leraren én startende leraren zelf.

Wat is er bekend over inductietrajecten?

Onderstaande tekst is geparafraseerd overgenomen van het volgende artikel: Den Tuinder, E., Opstoel, K., Van den Langenberg, K., Oolbekkink-Marchand, H. (2023). Perspectieven van starters en stakeholders op inductie in het voortgezet onderwijs. Tijdschrift voor lerarenopleiders 44 (4) 2023.

Naast dat een effectief inductietraject voor startende leraren kan bijdragen aan de kwaliteit van de onderwijspraktijk en het leren van leerlingen (Ingersoll & Strong, 2011), kan het ook bijdragen aan het commitment en behoud voor het beroep (Ronfeldt & McQueen, 2017). Tijdens de inductie is het belangrijk om in te zetten op goede begeleiding en werkomstandigheden, onder andere om onnodige uitval te voorkomen (Van den Ende et al., 2015). Onderzoek in het middelbaar beroepsonderwijs (Brouwer et al., 2021) laat echter zien dat startende leraren het inductietraject vaak als gefragmenteerd ervaren en dat de uitvoering sterk afhankelijk is van de beschikbaarheid en bereidheid van collega's. Daarnaast lijkt een gezamenlijke visie op de begeleiding van starters en afstemming tussen betrokkenen te ontbreken. Uit onderzoek binnen de context van het voortgezet onderwijs (Den Tuinder et al., 2023a) blijkt dat er binnen verschillende scholen weinig tot geen structureel overleg plaatsvindt tussen betrokkenen rondom inductie: *"Men weet van elkaar niet altijd wat er gebeurt, wie wat doet en waarom"* (p. 11). Verder kwam uit het onderzoek naar voren dat er veel diverse rollen met bijbehorende taken zijn, wat voor een uitdaging kan zorgen om voldoende met elkaar af te (blijven) stemmen. Het belang van, en de behoefte voor meer afstemming tussen betrokkenen werd dan ook breed gedeeld (Den Tuinder et al., 2023a).

Wat is belangrijk binnen inductietrajecten?

Om afstemming tussen betrokkenen te stimuleren is deze praatplaat ontwikkeld; een hulpmiddel om hierover met elkaar in gesprek te gaan. In de praatplaat zijn verschillende elementen die van belang zijn bij inductie verwerkt. Voorbeelden hiervan zijn zorgvuldige werving en selectie (bv. bespreken van wederzijdse verwachtingen), enculturatie (bv. praktische informatie en het vinden van je plek), taakbeleid (bv. werkdrukreductie) en begeleiding (bv. lesobservaties). Voor een overzicht van deze en andere elementen die van belang zijn binnen een inductietraject verwijzen wij naar Den Tuinder et al. (2023b) en Runhaar et al. (2019). Bij deze elementen zijn verschillende collega's betrokken die met één of meerdere collega's samenwerken. Voorbeelden hiervan zijn coaches die ervaringen delen en onderling afstemmen en evalueren, bijvoorbeeld rondom intervisie. Of een leidinggevende die samenwerkt met een teamleider voor het op afstand volgen van de enculturatie en het functioneren van de starter (Den Tuinder et al., 2023a).

Werkwijze

Met behulp van de vragen op de praatplaat wordt eerst de huidige situatie op school met betrekking tot inductie in kaart gebracht: Wie/waar ben jij in het inductietraject, welke rol (taken) heb je? Met wie werk je veel samen en hoe verloopt deze samenwerking? Vanuit de huidige situatie wordt er vooruit geblikt op de toekomst: Waar liggen nog kansen met betrekking tot de afstemming en samenwerking met betrekking tot de werkzaamheden binnen het inductietraject? Wat is de gewenste situatie en hoe gaat hieraan gewerkt worden?

Praatplaat

In gesprek over inductie in de school

HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES

Bronnen

Brouwer, P., Van Kan, C., Helms-Lorenz, M., & Hofland, A. (2021). *Co-creatie van inductiearrangementen in het mbo* (Rapport). NRO. Geraadpleegd op 19 juni 2023, van <https://www.hu.nl/onderzoek/publicaties/co-creatie-van-inductiearrangementen-in-het-mbo>.

Den Tuinder, E., Opstoel, k., Van den Langenberg, K., Oolbekkink-Marchand, H. (2023a) *Rollen en taken rondom de startende leraar: leraar in Nijmegen – RAP Nijmegen VO*. Academie Educatie. [RAP Rollen en taken rondom de startende leraar - Eindrapport 2023.pdf \(netwerkonderwijsprofessionals.nl\)](#)

Den Tuinder, E., Opstoel, K., Van den Langenberg, K., Oolbekkink-Marchand, H. (2023b). *Perspectieven van starters en stakeholders op inductie in het voortgezet onderwijs*. Tijdschrift voor lerarenopleiders 44 (4) 2023.

Ingersoll, R. M., & Strong, M. (2011). The impact of induction and mentoring programs for beginning teachers: A critical review of the research. *Review of Educational Research*, 81(2), 201-233. <https://doi.org/10.3102/0034654311403323>.

Ronfeldt, M., & McQueen, K. (2017). Does new teacher induction really improve retention? *Journal of Teacher Education*, 68(4), 394–410. <https://doi.org/10.1177/0022487117702583>.

Van den Ende, I., Donker van Heel, P., & De Vreede, R. (2015). *Gesteund bij de start: Cruciale factoren bij de professionalisering van startende mbo-docenten* (Onderzoeksrapport). Panteia.